

Θα ήθελα να σας μιλήσω με ιδιαίτερα έντονο αίσθημα ευθύνης για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα στην οικονομία και να σας ανακοινώσω τις κυβερνητικές αποφάσεις και τα μέτρα οικονομικής πολιτικής που αποσκοπούν στην σταθεροποίηση της οικονομίας.

Όταν μιλούμε για σταθεροποίηση της οικονομίας, εννοούμε τη μείωση του πληθωρισμού, τη δραστική και γρήγορη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών και των ποσών που δανειζόμαστε για την κάλυψη του ελλείμματος αυτού από το εξωτερικό. Εννοούμε ακόμα τον περιορισμό των μεγάλων ελλειμμάτων και των δανειακών αναγκών του δημόσιου τομέα.

Δεν θα σας κουράσω με την λεπτομερή απαρίθμηση όλων των μέτρων πολιτικής που αποφάσισε η Κυβέρνηση. Είναι πολλά - αρκετές σελίδες - και τα έδωσα πριν από λίγο στη δημοσιότητα. Θα τα ακούσετε στα δελτία ειδήσεων και θα έχετε την ευκαιρία να τα διαβάσετε επίσης στις εφημερίδες αύριο.

Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι τα μέτρα αυτά, που αποφασίστηκαν μετά από προσεκτική μελέτη και είναι αρκετά αυστηρά, διέπονται από εσωτερική συνέπεια, αντιμετωπίζουν τα προβλήματα σφαιρικά και κατανέμουν το βάρος της σταθεροποίησης της οικονομίας δίκαια σε όλους.

Θα ήθελα να σας εξηγήσω πρώτα τους λόγους που υπαγορεύουν τη λήψη των μέτρων αυτών.

Οι δυσμενείς εξελίξεις στο εξωτερικό ισοζύγιο συνδέεται άμεσα και με τη διατήρηση του πληθωρισμού σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα από εκείνα των χωρών που μας ανταγωνίζονται, πράγμα που σημαίνει ότι τα ξένα προϊόντα εκτοπίζουν σε σημαντικό βαθμό τα ελληνικά όχι μόνο στο εξωτερικό αλλά και στην ίδια μας την αγορά. Δε χρειάζεται βέβαια να σας εξηγήσω γιατί πέρα από τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, ο πληθωρισμός είναι καθαυτός ανεπιθύμητος γιατί φαλκιδεύει τα εισοδήματα των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, επιτείνει την ανισοκατανομή του εισοδήματος, ενώ παράλληλα αποθαρρύνει τις παραγωγικές επενδύσεις και αναπόφευκτα οδηγεί σε αύξηση της ανεργίας.

Τα αίτια του πληθωρισμού είναι πολλά και περίπλοκα και δεν είναι δυνατόν ούτε σκόπιμο βέβαια να σας τα αναλύσω στα στενά όρια της σύντομης αυτής ομιλίας μου.

Αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι εύκολες λύσεις στο πρόβλημα του πληθωρισμού με την ένταση που εμφανίζεται τα τελευταία χρόνια, δεν υπάρχουν. Θα χρειασθεί επομένως νεγάλη προσπάθεια από όλους για την τιθάσευση του πληθωρισμού με το μικρότερο δυνατό κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

Η κυβερνητική πολιτική, φυσικά, ελάχιστα μπορεί να επηρεάσει τους εξωτερικούς παράγοντες, όπως είναι οι διεθνείς τιμές, οι οποίες όμως είναι δεδομένες για όλες τις χώρες.

Εξ άλλου, η συναλλαγματική ισοτιμία της δραχμής εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από το ρυθμό του πληθωρισμού και ταυτόχρονα συμβάλλει στη διαμόρφωσή του.

Οι παράγοντες που μπορεί η κυβερνητική πολιτική να επηρεάσει, είναι βασικά δύο : η παραγωγικότητα και η αύξηση των χρηματικών εισοδημάτων.

Είναι επομένως εύκολα κατανοητό ότι για να υπάρξει σημαντική μείωση του πληθωρισμού παράλληλα με τα μέτρα για την αύξηση της παραγωγικότητας, πρέπει να πάρουμε μέτρα που θα επηρεάσουν το ρυθμό αύξησης των χρηματικών εισοδημάτων και του χρηματικού κόστος.

Αυτό σημαίνει ότι είμαστε υποχρεωμένοι να αλλάξουμε το μηχανισμό της ΑΤΑ γιατί με το σύστημα που ισχύει τώρα κάθε αυτόνομη πληθωριστική αύξηση π.χ. στις τιμές των ειδών που εισάγουμε, ανατίμηση του δολλαρίου κ.λ.π., περνάει αυτόματα στην πληθωριστική διαδικασία και συντηρεί τον πληθωρισμό.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ καθιέρωσε την ΑΤΑ ως μέσο της εισοδηματικής της πολιτικής για να προστατεύσει το εισόδημα των εργαζομένων. Όμως, η εμπειρία των τελευταίων τεσσάρων χρόνων, δείχνει πως με τις διάφορες θεσμικές μεταβολές, εξαιρέσεις, ωριμάνσεις κ.λ.π., οι μισθοί, τα ημερομίσθια και οι συντάξεις, αυξάνονται με ρυθμό πολύ υψηλότερο από αυτόν που υπαγορεύει η ΑΤΑ. Ίσως στον τομέα αυτό να προχωρήσουμε με γρηγορότερα βήματα, πέρα από τις δυνατότητες της οικονομίας.

Η απόφασή μας να προχωρήσουμε στη βελτίωση της οικονομικής θέσης των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων, ήταν και παραμένει μία συνειδητή πολιτική επιλογή. Η Κυβέρνηση όμως δεν έχει

άλλη επιλογή από το να κινηθεί μέσα στα στενά όρια που θέτουν οι περιοριστικοί παράγοντες που ανέφερα.

Φυσικά, όταν μιλούμε για περιορισμό της αύξησης των εισοδημάτων δεν αναφερόμαστε μόνο στους μισθούς και τα ημερομίσθια, αλλά επίσης στα αγροτικά εισοδήματα, και στα εισοδήματα των επιχειρηματιών και των αυτοαπασχολούμενων, που αποτελούν ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του πληθωρισμού.

Για την τελευταία αυτή κατηγορία εισοδημάτων δεν ισχύει βέβαια σύστημα ΑΤΑ. Οι μηχανισμοί όμως της οικονομίας είναι τέτοιοι που τους επιτρέπουν να εξασφαλίζουν αυξήσεις ανάλογες ή και μεγαλύτερες από τον ρυθμό πληθωρισμού. Είμαστε επομένως αποφασισμένοι να ελέγξουμε την εξέλιξη και των εισοδημάτων αυτών.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, η Κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να τροποποιήσει το σύστημα της ΑΤΑ που ισχύει σήμερα κατά τρόπο που να μην εξουδετερώνει την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας που προκύπτει από την υποτίμηση της δραχμής και να οδηγεί μεσοπρόθεσμα σε μία συγκλίνουσα πορεία προς χαμηλότερους ρυθμούς πληθωρισμού.

Με αφετηρία τις γενικές αυτές διαπιστώσεις η Κυβέρνηση αποφάσισε να τροποποιήσει το σύστημα της ΑΤΑ που θα ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1986 ως εξής :

Πρώτο, η αναπροσαρμογή των μισθών και των συντάξεων θα γίνεται στην αρχή κάθε τετραμήνου με τα ισχύοντα κλιμάκια μέ βάση όμως την προβλεπόμενη αύξηση των τιμών στο τετράμηνο αυτό, και όχι με βάση τον πληθωρισμό του αμέσως προηγούμενου

τετραμήνου όπως γίνονταν μέχρι σήμερα.

Δεύτερο, από την προβλεπόμενη αύξηση του πληθωρισμού θα αφαιρείται η επίπτωση στις τιμές από τον εισαγόμενο πληθωρισμό. Η ρύθμιση αυτή είναι αναγκαία για να εξουδετερωθούν οι επιδράσεις από το εξωτερικό στο κόστος παραγωγής.

Τρίτο, η εφαρμογή της τροποποιημένης ΑΤΑ θα είναι υποχρεωτική για τους μισθωτούς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Τέταρτο, πέρα της τροποποιημένης ΑΤΑ δεν θα επιτραπεί η καταβολή πρόσθετων ονομαστικών αυξήσεων εκτός από εκείνες που συνδέονται με προαγωγές.

Τέλος, στους μισθωτούς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων οι νόμιμες συνολικές μηνιαίες αποδοχές θα είναι την 31η Δεκεμβρίου 1985 μεγαλύτερες από 150.000 δραχμές δεν θα χορηγηθεί η ΑΤΑ της 1ης Ιανουαρίου 1986.